

*Аналіз – це радше розсудливість і жвавість розуму,
ніж застосування особливих правил*

Антуан Арно та П'єр Ніколь

ПЕРЕДМОВА

Викладання дисципліни «Аналіз господарської діяльності», яка є складовою частиною циклу професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», має на меті сформувати у студентів знання з організації та методики аналізу діяльності підприємств за даними обліку, звітності та іншої економічної інформації, а також практичні навички їх застосування для вирішення проблем управління. Цієї мети досягають засвоєнням системи методичних прийомів і способів аналізу та використанням їх відповідно до поставлених в аналізі завдань, особливостей досліджуваного явища та джерел інформації.

Ефективно організувати роботу допоможе практикум, який Ви тримаєте в руках. Зміст його відповідає навчальній програмі дисципліни «Аналіз господарської діяльності» і посібнику, який видав цей самий авторський колектив¹. Перелік завдань у практикумі узгоджується з наведеними у посібнику теоретичними положеннями та прикладами типових завдань з розв'язками, аналітичними висновками до них, рекомендаціями щодо поліпшення результатів господарської діяльності підприємства. Це сприяє поєднанню знань, отриманих на лекціях, і навичок, набутих під час практичних занять з дисципліни «Аналіз господарської діяльності».

Практикум охоплює дванадцять розділів, які стосуються теорії та практики аналізу ринкових можливостей, виробничих ресурсів, виробничого процесу, фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства. У кожному розділі визначено мету практичного заняття, наведено навчальний кросворд, контрольні запитання, тематику рефератів, практичні та тестові завдання. Така структура практикуму дає можливість студентам комплексно і ґрунтовно закріпити теоретичні знання, набути навичок застосування методики аналізу господарської діяльності підприємства. Логіка сформованих у практикумі завдань забезпечує засвоєння методів економічних досліджень, якісне обґрунтування управлінських рішень, а також швидку адаптацію аналітика до змін у конкурентному середовищі.

Один із видів завдань цього практикуму – кросворд, який розвиває уяву, потребує повторення (а значить – і закріплення) вивчених тем, сприяє формуванню у студентів наполегливості у досягненні мети, точності та активності. Використання навчальних кросвордів під час вивчення дисципліни «Аналіз господарської діяльності» є сучасним способом оцінювання та систематизації знань. Для відповіді на запитання кросворда неодноразово виникатиме необхідність звертатися до термінів та основних положень аналізу господарської діяльності, що стимулює студента ретельніше опрацьовувати лекційний матеріал і самостійно поповнювати знання. Очевидна перевага кросвордів, розроблених за темами дисципліни «Аналіз господарської діяльності», – одночасне відновлення в пам'яті знань та набуття нових, розширення професійного «світогляду» студента.

---

¹ Кіндрацька Г. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. — 2-ге вид., доопрац. і допов. — Львів : ЗУКЦ, 2018. — 315 с.

До кожної теми для практичної апробації й оцінювання отриманих знань подано контрольні запитання та завдання, які можна застосовувати як для самоперевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу, так і для визначення готовності до практичних занять.

Для закріплення, поглиблення й узагальнення теоретичних знань, а також стимулювання студентів до самостійної роботи і заохочення їх до опрацювання додаткової літератури наведено тематику рефератів як форми індивідуального завдання.

Практикум містить значну кількість завдань, які мають бути розв'язані з дотриманням чіткого алгоритму, супроводжуватися аналітичними висновками та рекомендаціями. Запропоновані завдання можна розділити на два види:

- з вписаними значеннями вихідних показників у таблиці;
- із заданим макетом аналітичних таблиць, вихідні дані для заповнення яких необхідно вибрати з доступних джерел економічної інформації (на вибір студента) або з форм фінансової звітності, наведених у додатках до практикуму.

Перший вид практичних завдань призначений для ознайомлення студентів з основними аналітичними процедурами, а другий – для глибшого розуміння сутності економічних явищ і процесів, а також вміння сформулювати методику їх дослідження, а саме: визначати необхідні джерела інформації та систему показників, будувати відповідно до мети аналізу таблиці та графіки, застосовувати методи оброблення інформації, формулювати аналітичні висновки і пропозиції.

Крім того, алгоритм розв'язання задачі супроводжують детальні коментарі, які полегшують розуміння, сприяють закріпленню отриманих знань, а також дають можливість самостійно виконати завдання та звірити результати з готовим розв'язком. За формою практикум міг би стати «робочим зошитом» студента на практичних заняттях.

Оскільки теми навчального посібника та практикуму взаємодоповнюють одна одну, то студент має можливість опанувати методику комплексного аналізу господарської діяльності та реалізувати її на прикладі конкретного підприємства (за умови зібраної інформації про його діяльність).

Тестові завдання одиничного та множинного вибору відповідей призначені для ефективного опрацювання студентом навчального матеріалу під час підготовки до лекцій, практичних занять і семестрового екзамену.

Вивчення навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності» та розв'язання різних за складністю завдань, наведених у практикумі, передбачає формування та розвиток у студентів загальних і фахових компетентностей. До загальних компетентностей належать: уміння проводити аналітичні дослідження, думати абстрактно, використовуючи методи аналізу та синтезу, застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях, обґрунтовувати управлінські рішення тощо. Фахові компетентності формують майбутнього фахівця і передбачають набуття вміння вибирати і практично застосовувати відповідні методи дослідження, здійснювати аналітичне опрацювання інформації з метою оцінювання ефективності функціонування підприємств і результатів їхньої діяльності тощо.

Практикум буде корисний для студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах за спеціальністю «Облік і оподаткування» та за іншими економічними спеціальностями, під час опанування дисципліни «Аналіз господарської діяльності»; викладачів, економістів-практиків, усіх, хто прагне поповнити свої знання з аналізу господарської діяльності; керівників підприємств, які зацікавлені в успішному розвитку свого підприємства та зміцненні його конкурентної позиції.